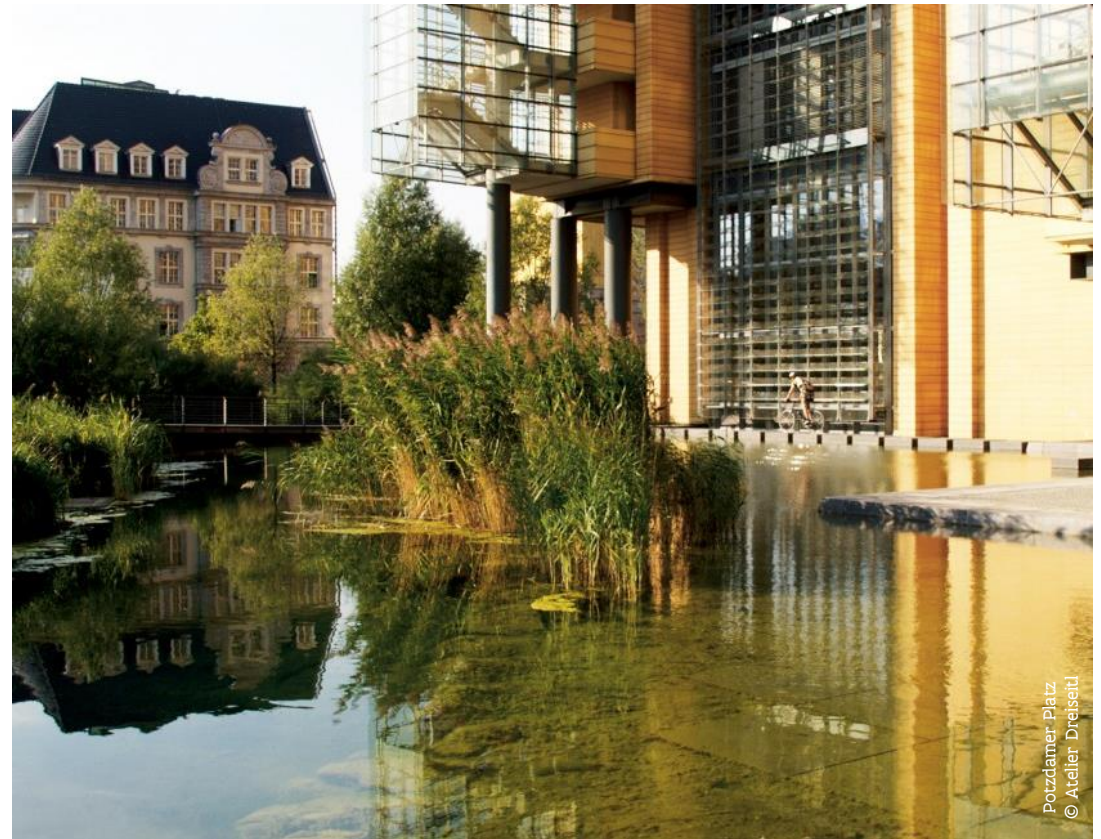

Vlaanderen
is natuur

Potzdamer Platz
© Areller Dreiseld

Projectoproep

Natuur In Je Buurt 2025

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Inhoud van de infosessie

1. Doelstelling van de oproep
2. Welke projectvoorstellen kan je indienen?
3. Hoe kan je een projectvoorstel indienen?
4. Aandachtspunten
5. Informatie over wilde bestuivers

Aandachtspunten

- Reglement + sjablonen op www.natuurinjebuurt.be
- eLoket
- Verplichte bijlagen (strengere controle)
- Geen begeleiding door ANB mogelijk
- Begroting (gehanteerde termen + rapportering)
- Projectvoorstel vs opgeleverd project
- Helder en realistisch projectvoorstel

Vlaanderen
is natuur

© Atelier Dreiseitl

Waarom Natuur In Je Buurt?

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

©IUCN

De kracht van natuur gebruiken
voor maatschappelijke noden:
Biodiversiteit + Maatschappelijk welzijn

Groene straten & pleinen

groen en innovatieve stadskern, sociaal en mensueel wellevender, luchtzuiver, verrijking
 Met de volgende structuren die ook ruimte bieden aan natuurwaarden en water door middel van
 bewerken, groenroten en groenstroken, ontferming, of dan niet met een groene verrijking van pleinen
 met tegenvormigheid, groen-rijnichten en overhangende planten...

Wat kan je doen voor de natuur?

Beeldende bodem Zo heb je een goede bodem voor je planten en dieren. Het is belangrijk dat je de bodem niet te vaak omkeert en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt.	Structuurrijke Maak een goede structuurrijke bodem met verschillende soorten planten en dieren. Het is belangrijk dat je de bodem niet te vaak omkeert en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt.	Goede waterhuishouding en kwaliteit Het is belangrijk dat je de waterhuishouding goed houdt en dat je de waterkwaliteit verbetert. Het is belangrijk dat je de bodem niet te vaak omkeert en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt.
Natuurlijke woestijnplantsoenen Het is belangrijk dat je de natuur zoveel mogelijk behoudt en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt. Het is belangrijk dat je de bodem niet te vaak omkeert en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt.	Verrijking bodem Het is belangrijk dat je de bodem verrijkt met verschillende soorten planten en dieren. Het is belangrijk dat je de bodem niet te vaak omkeert en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt.	Beeldende bodem Het is belangrijk dat je de bodem beeldend maakt met verschillende soorten planten en dieren. Het is belangrijk dat je de bodem niet te vaak omkeert en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt.

Wat kan de natuur voor jou doen?

Door een optimale bescherming kan je de voordelen van de natuur voor de mens maximaliseren

Verrijking Verrijkt de bodem met verschillende soorten planten en dieren. Het is belangrijk dat je de bodem niet te vaak omkeert en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt.	Therapeutisch effect Het heeft een positief effect op de gezondheid van mensen. Het is belangrijk dat je de natuur zoveel mogelijk behoudt en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt.	Kwaliteit Het verbetert de kwaliteit van de bodem en de waterkwaliteit. Het is belangrijk dat je de bodem niet te vaak omkeert en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt.	Influencerende Het heeft een positief effect op de gezondheid van mensen. Het is belangrijk dat je de natuur zoveel mogelijk behoudt en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt.
Kwaliteitsbeleid Het heeft een positief effect op de gezondheid van mensen. Het is belangrijk dat je de natuur zoveel mogelijk behoudt en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt.	Ontspanning en beweging Het heeft een positief effect op de gezondheid van mensen. Het is belangrijk dat je de natuur zoveel mogelijk behoudt en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt.	Geschiedenis Het heeft een positief effect op de gezondheid van mensen. Het is belangrijk dat je de natuur zoveel mogelijk behoudt en dat je er voldoende organisch materiaal toevoegt.	

Houd hier zeker rekening mee

- Wat is de natuurkwaliteit van de natuurruimte?
- Wat is, door de complexiteit, de mate van complexiteit van de natuurruimte voor de natuurkwaliteit?
- Wat is de mate van complexiteit van de natuurruimte voor de natuurkwaliteit?
- Wat is de mate van complexiteit van de natuurruimte voor de natuurkwaliteit?
- Wat is de mate van complexiteit van de natuurruimte voor de natuurkwaliteit?
- Wat is de mate van complexiteit van de natuurruimte voor de natuurkwaliteit?

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/natuuroplossingen-referentiebeelden>

Natuurlijke bermen

landschap en klimaat, water behouden en verbeteren, grond en klimaatgepfit vasthouden
 Systeemrijke natuurlijke rinden langs water, openen en uitbreiden. Ze vormen een natuurlijke en multifunctionele overgang tussen de transportinfrastructuur en de omliggende (natuurlijke) functies.

Wat kan je doen voor de natuur?

Stroomlijn bermen Verwijder onnodige obstakels (bomen, struiken, heggen) die de waterafvoer of de windafvoer verhinderen. Verwijder ook obstakels die de aanpak van de bermen bemoeilijken.	Stroomlijnen water Verwijder de onnodige obstakels die de waterafvoer of de windafvoer verhinderen. Verwijder ook obstakels die de aanpak van de bermen bemoeilijken.	Goede waterhuishouding en kwaliteit Verwijder onnodige obstakels die de waterafvoer of de windafvoer verhinderen. Verwijder ook obstakels die de aanpak van de bermen bemoeilijken.
Natuurlijke wateroverstroomgebieden Verwijder onnodige obstakels die de waterafvoer of de windafvoer verhinderen. Verwijder ook obstakels die de aanpak van de bermen bemoeilijken.	Verwijder obstakels Verwijder de onnodige obstakels die de waterafvoer of de windafvoer verhinderen. Verwijder ook obstakels die de aanpak van de bermen bemoeilijken.	Verwijder obstakels Verwijder de onnodige obstakels die de waterafvoer of de windafvoer verhinderen. Verwijder ook obstakels die de aanpak van de bermen bemoeilijken.

Wat kan de natuur voor jou doen?

Door een optimale oriëntatie kan je de voordelen van de natuur voor de mens maximaliseren.

Waterhuishouding • Natuurlijke wateroverstroomgebieden • Natuurlijke wateroverstroomgebieden • Natuurlijke wateroverstroomgebieden	Verkeering • Verkeering • Verkeering • Verkeering	Waterkwaliteit • Waterkwaliteit • Waterkwaliteit • Waterkwaliteit	Erfgoederen • Erfgoederen • Erfgoederen • Erfgoederen

Houd hier zeker rekening mee

- Wat is de natuurtoestand van de infrastructuur?
- Wat is, door de complexiteit, de reële aanpak voor de natuurtoestand van de infrastructuur?
- Welke maatregelen zijn er voor de natuurtoestand van de infrastructuur?
- Welke maatregelen zijn er voor de natuurtoestand van de infrastructuur?
- Wat is de reële aanpak voor de natuurtoestand van de infrastructuur?

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/natuuroplossingen-referentiebeelden>

Groen speelplein

gemaken, sporten & spelen, bewegen

Speelpleinen, vaak in een stedelijke context, waar verhouding plaats maakt voor groen en water in de vorm van speelbomen, tuin- en verblufplaatsen en verhogingen of stuwingsdijken. Natuursteen zijn een groene schoolvoorbeeld, speelplein, Zandspiegel...

Wat kan je doen voor de natuur?

Baanen bouwen Plaats verschillende soorten speeltoestellen op verschillende plaatsen in het park. Het is belangrijk dat er ook een plek is voor rust en ontspanning.	Stroomlijnen Maak de wandelingen en routes in het park aantrekkelijker. Plaats bijvoorbeeld bankjes, speeltoestellen en andere objecten die de natuur ondersteunen.	Stedelijk waterbeheer en water Maak gebruik van water in het park. Plaats bijvoorbeeld fonteinen, waterputten en andere objecten die de natuur ondersteunen.
Natuurlijke speeltoestellen Maak gebruik van natuurlijke materialen voor speeltoestellen. Denk aan hout, steen en andere natuurlijke materialen.	Planten planten Plant verschillende soorten planten in het park. Denk aan bomen, struiken en andere planten die de natuur ondersteunen.	Planten planten Maak gebruik van natuurlijke materialen voor speeltoestellen. Denk aan hout, steen en andere natuurlijke materialen.

Wat kan de natuur voor jou doen?

Door een optimale verhouding kan je de voordelen van de natuur voor de mens maximaliseren.

Versterking Maak speelpleinen aantrekkelijker door de verhouding van groen en water te verbeteren.	Thermisch effect Verlaag de temperatuur in het park door de verhouding van groen en water te verbeteren.	Rust Maak speelpleinen rustgevend door de verhouding van groen en water te verbeteren.
Waarneembaarheid Maak speelpleinen waarneembaar door de verhouding van groen en water te verbeteren.	Waarneembaarheid Maak speelpleinen waarneembaar door de verhouding van groen en water te verbeteren.	Waarneembaarheid Maak speelpleinen waarneembaar door de verhouding van groen en water te verbeteren.

Houd hier zeker rekening mee

- Wat is de aanwezigheid van de natuur in het park?
- Wat is, door de context, de mate van impact van de natuur in het park?
- Wat is de mate van impact van de natuur in het park?
- Wat is de mate van impact van de natuur in het park?
- Wat is de mate van impact van de natuur in het park?
- Wat is de mate van impact van de natuur in het park?

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/natuuroplanningen-referentiebeelden>

Lijn- en puntvormige houtige structuren

betreft op en afkomst, gezonde leefomgeving, grond- en klimaatadaptief stadsleven, leefbaarheid, verkeering

lijn- en / of puntvormige houtige (kleine) landschapsstructuren die vaak in functie staan van het verbieden van grotere natuurterreinen.

voorbeelden zijn hagen, heggen, houtkanten, houtwallen, ecotone bossen, boomvriendel, boomvrij, boom- en grasvelden.

Wat kan je doen voor de natuur?

Beemden bosken Verwijder verharding en creëer een leefbare omgeving. Verwijder verharding en creëer een leefbare omgeving. Verwijder verharding en creëer een leefbare omgeving.	Struikgewas Creëer een leefbare omgeving met natuurlijke hagen, hekken, struikgewas, boomvriendel, boomvrij, boom- en grasvelden.	Gezonde leefomgeving en leefbaarheid Creëer een leefbare omgeving met natuurlijke hagen, hekken, struikgewas, boomvriendel, boomvrij, boom- en grasvelden.
Natuurlijke leefomgevingen Creëer een leefbare omgeving met natuurlijke hagen, hekken, struikgewas, boomvriendel, boomvrij, boom- en grasvelden.	Planten gras Creëer een leefbare omgeving met natuurlijke hagen, hekken, struikgewas, boomvriendel, boomvrij, boom- en grasvelden.	Planten bomen Creëer een leefbare omgeving met natuurlijke hagen, hekken, struikgewas, boomvriendel, boomvrij, boom- en grasvelden.

Wat kan de natuur voor jou doen?

Door een optimale verbinding kan je de voordelen van de natuur voor je meer realiseren

Verkeering - Verhoogde verkeersveiligheid - Verhoogde verkeersveiligheid - Verhoogde verkeersveiligheid	Therapeutisch effect - Verhoogde leefbaarheid - Verhoogde leefbaarheid - Verhoogde leefbaarheid	Uitgesteld - Verhoogde leefbaarheid - Verhoogde leefbaarheid - Verhoogde leefbaarheid
Soortdiversiteit - Verhoogde leefbaarheid - Verhoogde leefbaarheid - Verhoogde leefbaarheid	Ontspanning en beweging - Verhoogde leefbaarheid - Verhoogde leefbaarheid - Verhoogde leefbaarheid	

Houd hier zeker rekening mee

- Wat is de aanwezigheid van de natuur?
- Wat is, door de aanwezigheid, de leefbaarheid van de natuur?
- Wat is de aanwezigheid van de natuur?
- Wat is de aanwezigheid van de natuur?
- Wat is de aanwezigheid van de natuur?

© Agentschap Natuur en Bos - Anteaagroup

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/natuuroplossingen-referentiebeelden>

Improving residents' and visitors' physical & mental health

Aesthetic value and reinforcing sense of place

Play, education and interaction with nature

Improving air quality and noise regulation

Active transport opportunities, such as walking and cycling

Reducing the risk of flooding and improving water quality

Opportunities for community growing

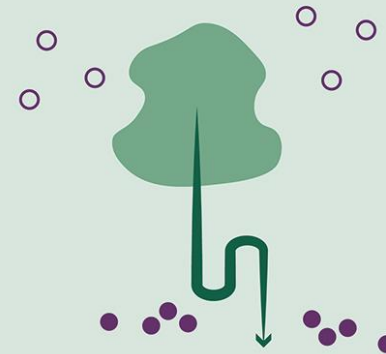
Increased economic activity and attractiveness for inward investment

Space for biodiversity and improved ecological resilience

Opportunities for social interactions & community cohesion

Carbon sequestration and mitigating climate change

Urban cooling, natural air conditioning and shading

Vlaanderen
is natuur

Welke projectenvoorstellen?

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

TYPE A

TYPE B

Inhoud:

- ▶ Biodiversiteit en het lokale ecosysteem
- ▶ Maatschappelijke doelstelling
 - Type B: vrij te kiezen (wel toe te lichten)
 - Type A: focus op natuurbeleving
 - Type A: focus op gezondheid door natuurcontact
 - Type A: focus op klimaatadaptatie

TYPE B

- ▶ Doelstelling: het ondersteunen van maatschappelijke nood door groenaanleg waardoor ook de biodiversiteit versterkt wordt.

TYPE A

Natuurbeleving

- ▶ Doelstelling: versterken of verbeteren van natuurcontact
 - Positief mentaal/fysiek/sociaal effect
 - Algemeen publiek
 - Natuur speelt een doorslaggevende rol

TYPE A

Gezondheid door natuurcontact

- ▶ Doelstelling: lenigen van een zorgnood door contact met natuur
 - Positief voor gezondheid en welbevinden
 - Specifieke doelgroep met zorgnood
 - Natuur speelt een belangrijke rol
 - Concrete inpassing in therapeutische werking (of zorgvisie)

TYPE A

Klimaatadaptatie

- ▶ Doelstelling: versterken van groenblauwe dooradering
 - Omgeving/leefmilieu minder kwetsbaar
 - Expliciet rekening houdend met biodiversiteit
 - Duurzame investering

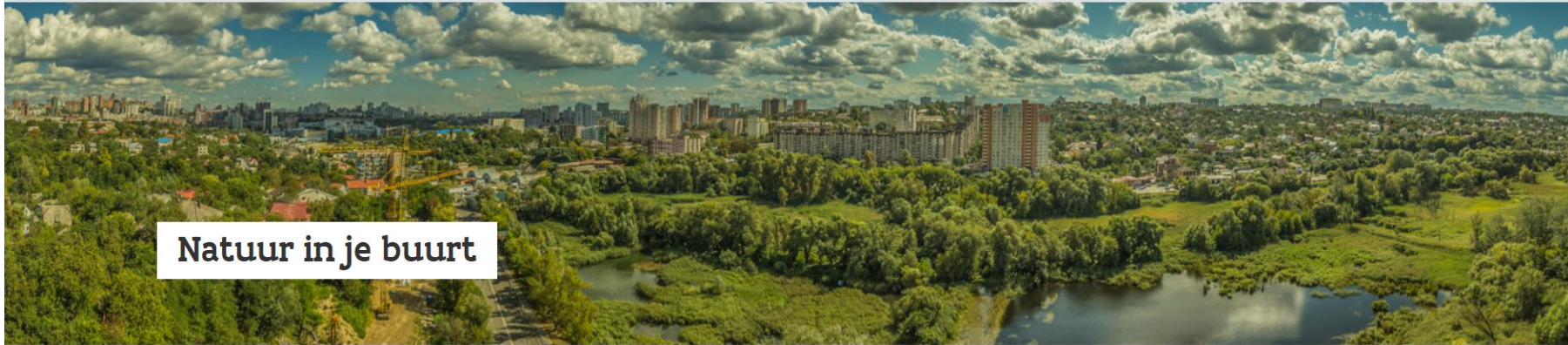

Vlaanderen
is natuur

Hoe een projectvoorstel indienen?

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

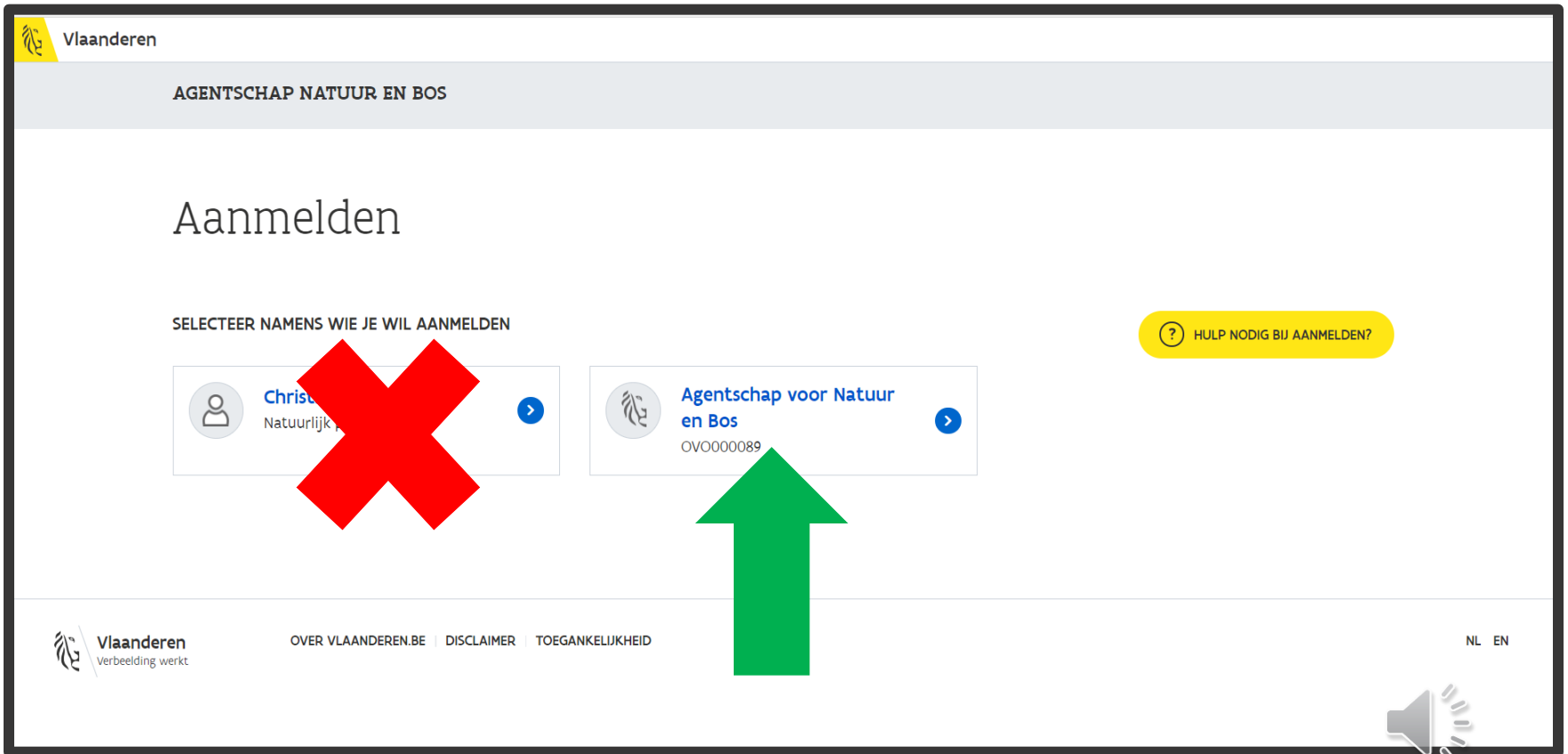
Natuur in je buurt

De projectoproep Natuur in je Buurt wil projecten ondersteunen die, door middel van natuurontwikkeling of door de aanleg van natuurelementen, zowel tegemoet komen aan een duidelijke maatschappelijke nood, als bijdragen aan een robuuste en veerkrachtige Vlaamse natuur zodat ook onze biodiversiteit ondersteund wordt. Via deze projectoproep biedt Natuur en Bos de kans aan lokale overheden, verenigingen, organisaties of zorgvoorzieningen die tot de Vlaamse deelstaatoverheid behoren om een initiatief te nemen om een natuuroplossing te realiseren. Het [reglement](#) en andere nuttige informatie zijn terug te vinden op www.natuurinjebuurt.be.

Start mijn aanvraag

Correct aanmelden: namens organisatie (met KBO nummer)

Vlaanderen

AGENTSCHAP NATUUR EN BOS

Aanmelden

SELECTEER NAMENS WIE JE WIL AANMELDEN

 Christiaan
Natuurlijk >

 Agentschap voor Natuur en Bos
OV0000089 >

HULP NODIG BIJ AANMELDEN?

Vlaanderen
Verbeelding werkt

OVER VLAANDEREN.BE | DISCLAIMER | TOEGANKELIJKHEID

NL EN

Natuur in je buurt

Aanvraag Natuur in je Buurt

Dashboard

Uw aanvraag voor de projectoproep Natuur in je Buurt (www.natuurinjebuurt.be) wordt via deze applicatie in goede banen geleid.

In zes stappen geeft u informatie over de aanvrager, gegevens over het project, de locatie, de partners en belanghebbenden, de kosten, een gedetailleerde omschrijving van het projectvoorstel en kan u bijlagen toevoegen.

Op deze pagina vindt u uw aanvraag/aanvragen terug met hun status. Enkel ingediende aanvragen kunnen behandeld worden en kans

Vlaanderen

AGENTSCHAP NATUUR & BOS

AANGEMELD
AGENTSCHAP NATUUR & BOS

HULP NODIG

Nieuwe aanvraag

Mijn aanvragen

Lopende aanvragen | **Ingediende aanvragen** | Afgehandelde aanvragen

Referentienummer	Laatst gewijzigd	Titel
DRAFT	30/05/2024	Bewerken Verwijder

Aanvraag Natuur in je Buurt

Overzicht - Start stap 1

Kopie van uw aanvraag opslaan

Indien u dat wenst kunt u hier een overzicht bekijken van de ingevulde stappen met alle details van uw aanvraag. Op deze pagina kan u het overzicht downloaden als PDF

[Overzicht aanvraag NIIB](#)

Stap 1 · Informatie over het project

▶ Aanvrager

- Een (lokale) overheid, vereniging of organisatie, zorgvoorziening
- Één aanvrager = de begunstigde.

▶ Begunstigde

- KBO nummer + rekeningnummer + contactgegevens.

▶ Projectgegevens

- Titel, type en eventueel focus

Stap 2 Locatie

- ▶ Locatie(s) op kaart aanduiden
- ▶ Verplichte bijlagen (zie reglement)

Stap 3 Partners en belanghebbenden

▶ Partners

- Waarom? Inschatten van beschikbare expertise, draagvlak en schaal van het project bij beoordeling.
- = Heeft een verantwoordelijkheid in de uitvoering van project en is een verbintenis aangegaan met de aanvrager. Stelt mensen en/of middelen ter beschikking.

▶ Belanghebbenden

- Waarom? Inschatten van draagvlak en maatschappelijke impact van het project bij beoordeling.
- = betrokkenen die baat hebben bij of relevant zijn voor het project. Zij hebben geen verantwoordelijkheid en zijn geen verbintenis aangegaan met de aanvrager.

Stap 4 Kosten

TYPE A

- ▶ Projectbegroting van financierbare kosten
- ▶ Gevraagde financiering:
 - Max. 75% van projectbegroting van financierbare kosten (max 100k)
 - Infrastructuur/halfverharding:
 - × max 35% van projectbegroting van financierbare kosten (max 50k)
 - × Zitbanken: max 1000€/stuk en max 5 stuks/project
 - Overhead max 10% en max 10k
- ▶ Andere financiering (subsidies, toelagen ...)

Stap 4 Kosten

TYPE B

- ▶ Projectbegroting van financierbare kosten
- ▶ Gevraagde financiering:
 - Max. 75% van projectbegroting van financierbare kosten (max 15k)
 - Overhead max 10% en max 1,5k
- ▶ Andere financiering (subsidies, toelagen ...)

Stap 5 Projectomschrijving

- ▶ Doelstellingen van het project
 - Begintoestand, probleemstelling en gewenst eindresultaat.
 - Toelichting bij de begroting

- ▶ Effect heeft het project op onze natuur
 - Hoe versterkt/ondersteunt het project de natuur en biodiversiteit om een duurzame manier.

- ▶ Effect op vooropgestelde maatschappelijke doelstelling
 - Wat is de impact van het project op de maatschappelijke doelstelling en waarom

Stap 6 Bijlagen en indienen van aanvraag

- ▶ Vrijblijvende bijlagen
- ▶ Indienen **deadline 19 mei 2025 10u**
- ▶ Aanvraag pas definitief wanneer op 'indienen' geklikt!
- ▶ Bevestiging via mail.

Vlaanderen
is natuur

Aandachtspunten

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

- **CHECKLIST BIJLAGEN (zie reglement)**
- Eigendom
- Beheer (10j)
- Projectbegroting (VERPLICHT SJABLOON op website)
- Kencijfers (VERPLICHT SJABLOON op website)
- Inrichtingsplan(nen)
- Beheer/onderhouds plan
- Foto's
- Situatieschets (type A)
- Volmacht/mandaat
 - bv. als aangemeld als private persoon
 - bv. ondertekend besluit van college Burgemeester en Schepenen of van Gemeenteraad of van raad van bestuur ...
- Project op openbaar domein: kadastraal uittreksel
- Verklaring op eer m.b.t. de-minimis (enkel ondernemingen)

- **Project = bindend engagement voor minstens 10jaar**
 - Start werken binnen 1j, rapportering om 6mnd, wijzigingen mits goedkeuring, eindrapport (financieel én inhoudelijk) binnen 4j, uitbetaling of terugvordering mogelijk
- **3 Relevante documenten bewaren!** Projectvoorstel (aanvraag), Ministerieel Besluit (contract), Reglement (modaliteiten).
- Nadruk oproep is en blijft biodiversiteit met maatschappelijke meerwaarde.

- **Inhoudelijk**
 - Inheemse/streekeigen vs exoten/cultivars
 - Natuuraanleg vs infrastructuur
 - Natuuraanleg vs halfverharding
- **Begroting**
 - Transparante cumulatie
- **Inrichtingsplan**

Vlaanderen
is natuur

Wat kunnen we doen voor wilde bestuivers?

Algemeen

- ▶ Kleine beestjes, grote impact:
 - 80% van alle plantensoorten is afhankelijk van insecten voor bestuiving
 - Deze plantensoorten zijn essentieel voor zowel voedselvoorziening van mens en dier én voor onze biodiversiteit
 - 1/3e van de 381 soorten wilde bijen in België is bedreigd met uitsterven
- ▶ Ook kleine ingrepen kunnen een grote impact hebben (Zaadmengsels, bloeihoogte aanpassen, 'kale' plekken,...)
- ▶ 4 Hoofdelementen
 - Onderzoek
 - Voedsel
 - Nestelen
 - Beheer

Onderzoek

- ▶ Absolute voorkeur = **optimaliseren van bestaande situatie** bv. door aangepast beheer
- ▶ **Inzicht in de doelgroep** van bestuivers: aanplantingen + beheer hierop afstemmen
- ▶ Enkel indien absoluut noodzakelijk: bodemwijziging (en herinzaaien/heraanplanten)

- ▶ Voorbeelden
 - Sinusbeheer: verrijking van bloemsoorten en meer mogelijkheid tot kruisbestuiving.
 - Verschillende bloemensoorten in het eerste of derde jaar na aanleg.
 - Aanwezige, maar onopgemerkte bestuivers (bv. 's nachts)

Vlaanderen
is natuur

Het groene dak van
ziekenhuis Rivierenland
in Tiel.

Voedsel

- ▶ **Bloeiboog:** voedsel van februari tot oktober
 - Gevarieerde beplanting (volle bloeiboog)
- ▶ Voor alle **levensfasen** van de bestuiver (bv. ei/rups/pop/vlinder)
- ▶ Voor verschillende **soorten** bestuivers (bv. hommelmel, kever, bij, vlinder...)

Plant It
Samen met plantensoorten en doorwinterde
insecten zorgen we op zoek naar opmerkelijke
planten.

Zoeken op NAAM
Zoeken

Zoeken op CRITERIA
 Inheems
 Uitheems
 Niet gespecificeerd

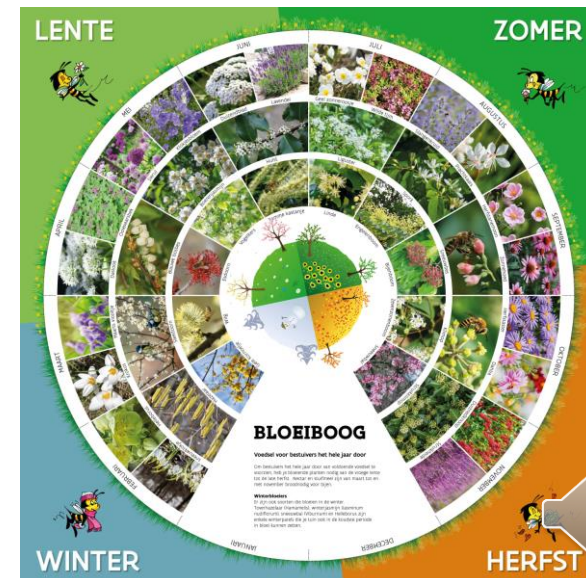
Groep:
 Bloemkleur:
 Bloemstand:
 Hoogte:
 Habitat:
 Lichte:
 Grondsoort:
 PH:
 Vochtigheid:

Soortensoorten
 Hele levensfase
 Pollenleverancier

Zoeken

Zoekresultaten - Pagina 1 van 28

Voedsel

is een waardplant voor
Dagpauwoog

is een waardplant voor
Distelvlinder

is een waardplant voor
Atalanta

is een waardplant voor
Soanse vlieg

► Voorbeelden

- Gemengde hagen (= nectar, stuifmeel én schuilplaats)
- Streekeigen beplanting (leveren vaak meer voedsel & energie)
- Netel: waardplant voor dagpauwoog, atalanta, distelvlinder
- Paardenbloem: top 25 van belangrijkste bloemen voor wilde bijen
- Bestuiving gebeurt evenveel 's nachts als overdag (belang van nachtvlinders! Hebben rommelhoekje en duisternis nodig)
- Maai mei niet: paardenbloem, madelief, boterbloem, margriet... kunnen bloeien, bieden nectar en komen het jaar erop weer terug
- Beter 10 maanden matige aanwezigheid van bloemen dan één maand uitbundige bloemenpracht.

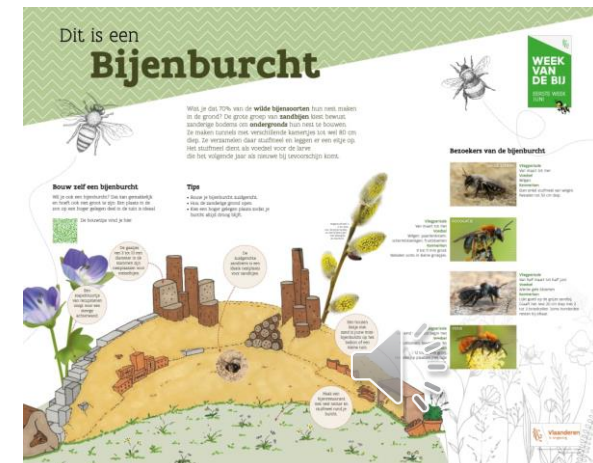
Top 25	Aantal
1 Paardenbloem spec.	130
2 Braam spec.	118
3 Knoopkruid	81
4 Akkerdistel	78
5 Jacobskruid	75
6 Gewoon biggenkruid	72
7 Gewone margriet	69
8 Slangenkruid	67
9 Gewone berenklauw	66
10 Zandblauwtje	63
11 Wilg spec.	62
12 Fluitenkruid	60
Madeliefje	60
Gewone rolklaver	60
Ooievaarsbek spec.	60

Nestelen

- ▶ Sterk afhankelijk van het soort bestuiver
 - ▶ Gebruik de **aanwezige bodemtypes** (open zand, schrale bodem...)
 - ▶ Gebruik 'gewoon' dood hout of andere in de natuur aanwezige materialen bv. onverstoorde rommelhoekjes/takkenhoopjes
-
- ▶ Voorbeelden
 - Insectenhotel enkel voor solitaire bijen (niet hommels, vlinder, insect)
 - Bladerhopen laten liggen in de winter zodat rupsen kunnen overwinteren
 - Nestelburcht aanleggen voor verschillende soorten bestuivers (uiteeraard in de buurt van voedsel)
 - Schrale grond kan voordelig zijn voor bestuivers

Beheer

- ▶ **Complex:** bloeihoog bloemen, planten en bomen, verscheidenheid aan bestuivers...
- ▶ **Essentieel:** voor voedsel én nestelen van àlle bestuivers. En dus voor de bestuiving van planten
- ▶ NOOIT pesticiden gebruiken

- ▶ Voorbeelden
 - Berm volledig omgeploegd+heringezaaid. Bloemsoorten van voor ingreep komen niet of pas over enkele jaren terug. Eenvoudige aanpassing bermbeheer was voldoende (en goedkoper geweest).
 - Artificiële verlichting minimaliseren -> 's nachts meer bestuiving
 - Takkenhoopjes niet verstoren voor het uitkomen van rupsen/larven (erna kan het wél opgeruimd worden), idem verwijderen uitgebloeide bloemen met houtige stengels

Bijenlandschap

<https://www.bijenlandschap.nl/hoe-maken-we-een-bijenlandschap>

Vlaanderen
is natuur

Praktisch

Deadline: 19 mei 2025

Resultaten: december 2025

Vlaanderen
is natuur

NUTTIGE LINKS

www.natuurinjebuurt.be

eloket.natuurenbos.be/nijb/

www.natuurenbos.vlaanderen.be

